

השבת

רבי נחמן מברסלב

זרה. כי כל העבודה זרה תחובים בממון, כמו שכתוב בהתורה **צוית צדק וכו' (סימן כ"ג).**

מאת כל איש אשר ידבנו לבו... ועשית מנורת זהב טהור...

[לקוטי הלכות - ברכת השחר ה', מ"ה]

... ועל כן נסמך פרשת הדלקת הנרות המנורה לחנוכת המשכן בפרשה זאת. וכן בפרשת תצוה שנשמכה מיד אחר כל מעשה המשכן וכליו הנאמר בפרשת תרומה, ואחר כך מתחיל תכף במצוות הדלקת נרות המנורה. ואינו מדבר עדיין משום קרבנות, רק מנורת המנורה וכמבואר במדרשים ענין זה לענין גדולת מעשה המנורה ונרותיה.

והתיקון לזה בחינת **מעשה המשכן** בחינת **צדקה לעניים הגונים וכשרים באמת**. כי **ל"ט** [שלושים ותשע] **מלאכות ממשכן גמרינו** (לומדים), וכל עסקי המשא ומתן והמלאכות כלולים בל"ט מלאכות. וצריך כל אחד להרבות בצדקה ולכוון להמשיך על עצמו קדושת המשכן שעשה משה, שעשאו בתיקונים כאלה לתקן לדורות חטא העגל, שהוא עבודה זרה, בחינת תאוות ממון. כי בהמשכן כלול כל הגוונין עילאין המלובשין בכסף וזהב ונחושת ותכלת וארגמן וכו', שבשרשם הם גבוהים מאד כי הם עיקר גדולת הבורא יתברך שמו, כמו שכתוב במקום אחר (סימן כ"ה). אך למטה נפלו מאד, עד שרוב התרחקות בני האדם מהשם יתברך הוא על ידי טרדת הממון והחפצים, שכולם כלולים בכסף וזהב ונחושת ותכלת וכו'.

כי עיקר כלל המשכן היה לתקן חטא העגל שהוא עבודה זרה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכלל המשכן הוא בחינת צדקה, בחינת (שמות כ"ה) **מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי**. כי צדקה מתקן פגם הזקנים הפגומים וכו' ומגביר הרצון דקדושה הנמשך על ידי הזקנים שבקדושה כנ"ל בהתורה הנ"ל (לקוטי מוהר"ן ב', ד').

ומי שמקשר עצמו לצדיקי הדור האמתיים - בחינת משה - ומרבים בצדקה דקדושה לשמים ולא להתפאר, על ידי זה זוכים שמאיר בהם הארת הרצון מבחינת משה, עד שיאיר להם בכל מיני חושך לעלות משם כנ"ל. כי המשכן נעשה בקדושה כזאת שאפילו בחורבנו יגן על ישראל, בבחינת (שמות ל"ח) **אלה פקודי המשכן משכן... משכן בבנינו ומשכן בחורבנינו** בבחינת (במדבר כ"ד) **מה טובו אהלך יעקב משכנותיך ישראל**, ודרשו רבותינו ז"ל: **אפילו כשהם חרבים מגינים על ישראל**.

כי משה ראה גודל התגרות השטן שיש לו כח כל כך להתגרות בהאדם בזה העולם, עד אשר אחר שהוציאם ממצרים באותות נוראות כאלה וקרע להם את היס וכו' ונתן להם את התורה בקולות וברקים וכו' ובהתגלות אלקות נורא ומרעיד כזה וכו' וכו', ואף על פי כן אחר כל אלה, הכשילם על ידי הערב רב בפגם עבודה זרה של העגל, שהוא בחינת שמד.

על כן כשנתרצה להם השם יתברך במ"ם [ארבעים] ימי רצון האחרונים מ[חודש] אלול עד יום כיפור, צוה להם לעשות משכן.

ובשביל זה הקימו את המשכן בכל פעם ופרקוהו בעצמן ונסעו עמו ממקום למקום במדבר חושך ואפילה מקום נחש שרף ועקרב וכו'; ואחר כך חזרו והקימוהו וכו'; להורות לדורות שאפילו כשהמשכן יהיה נפרק וחרוב יגן עליהם. ואם יקשרו רצונם תמיד בקדושת המשכן ובית המקדש וכליו, והכל בכח הצדיקי אמת העוסקים בבניין המשכן בכל דור ודור, כמו שכתוב בהתורה **אזמרה וכו' (סימן רפ"ב)**, על ידי זה יוכלו לעבור בשלום בכל המדבריות בכל מיני חושך וצלמות, אפילו כשעוברים, חס ושלום, במקום נחש ושרף ועקרב וצמאון וכו'; שבכל מקומות אלו בהכרח שיעבור בהם הרוצה לגשת אל הקודש, בפרט מי שנכשל כבר במה שנכשל ורוצה לשוב, שבהכרח שיעבור באלו המקומות, בבחינת מה שאמר רבינו ז"ל על מאמר רבותינו ז"ל בהיינו דעל וכו' (עין בהתורה רציצא בסימן כ"ז); ומכולם יצילנו ה' על ידי תוקף הרצון דקדושה, שיזכה על ידי התקשרות לצדיקי אמת וכנ"ל.

וכלל המשכן הוא בחינת נדבת לב, צדקה, כדי לחזק את הרצון דקדושה. כי בהמשכן ובית המקדש היו כל הקרבנות שבאו לרצון, כמו שכתוב (ויקרא י"ט) **לרצונכם תזבחוהו**. ועל כן מזכיר בתחילה תכף ומיד פרשת המנורה בפרשת תצוה ובפרשת בהעלותך כנ"ל. כי זה העיקר שצריכין להגביר הרצון בתוקף גדול כל כך עד שיאיר לעולם ולא יופסק בכל מיני חושך שעוברים על כל אדם, כפי מה שהוא, שזהו בחינת מעשה המנורה כנ"ל, בחינת **ההעלות נר תמיד וכנ"ל**.

ועל כן הזכיר בתחילה מעשה המנורה אחר מעשה המשכן כנ"ל, כי מעשה המנורה ונרותיה הם עיקר אור הרצון שהיה מאיר במשכן ובית המקדש כנ"ל, שעל ידי זה עולים מכל מיני חושך שבעולם, בבחינת (תהלים י"ח) **כי אתה תאיר נרי וכו'**, וכנ"ל.

וזה נעשה בכל אדם ובכל זמן בכל דור ודור, שבכל מה שעובר על האדם, עיקר תיקונו על ידי תוקף הרצון כנ"ל, שעל ידי זה מעלים הכל משמד לרצון כנ"ל. כי עיקר בחינת עבודה זרה ושמד הוא בחינת תאוות ממון וטירדת ומרירות הפרנסה, מה שהשטן והבעל דבר מפיל את כל אחד בדעתו לטבעיות, ורוצה להרחיקו מאמונת ההשגחה והרצון העליון, ומחמת זה דואג תמיד על ממון ופרנסה; מחמת שרואה שעתה נתמעטה פרנסתו. ויש שיש לו ממון הרבה, אבל מתאוה יותר ויותר וכו'. וכל זה נמשך מבחינת כפירות ברצון והשגחה שהם בחינת שמד ועבודה

לכתוב וצוה מוהר"ן ר' ישראל דב אורזכר ב' ר' אייזיק שלמתי זצ"ל

[שבחי הר"ן, ל"ו]

☺ פעם אחד שלח מלך אחד, שלושה אנשים למדינה עם דבר סתר למלך אחר, והם עברו בתוך המדינות שהיו שם חולקים על המלך.

☺ והראשון נהג עצמו בחכמה, והעלים העניין לגמרי, ועבר המדינה ולא הבינו כלל שיש לו דבר סתר.

☺ השני עבר לשם, ועמדו בני המדינה על הדבר, והבינו שיש לו דבר סתר; ותפסו אותו שיגיד להם, ועשה בחכמה או בגבורה ונמלט מידם.

☺ השלישי עבר שם, ועמדו עליו גם כן, והבינו בו שיש לו סוד, ותפסו אותו, והיו מענים אותו בכמה וכמה ענויים הרבה מאד, וכל מה שעשו לו ענויים ויסורים וצרות גדולות, והוא לא הגיד דבר, ועמד בנסיון ולא גילה הסוד; עד אשר ראו שאין מועיל לו שום דבר והניחוהו (כי חשבו מסתמא אינו יודע כלל), ועבר ובא להמלך.

☺ והיו חוקרים למי מהשלוש הנ"ל מגיע שכר יותר. קצתם אמרו: להראשון מגיע יותר, שעשה בחכמה להעלים לגמרי. קצתם אמרו: להשני מגיע יותר, שכבר עמדו על דעתו ואף על פי כן נמלט מהם בחכמתו וכו', כנ"ל.

☺ אמר המלך: להשלישי מגיע שכר יותר מכולם, כי כבר נתפס במצודתם ובדאי גם הוא היה רוצה להעלים אך לא עלתה בידו, ונתפס בידם וענו אותו ויסרו אותו ביסורים וענויים כאלו, שאם היה מגלה סוד אחד היו הכל רצים אחריו, ואף על פי כן עמד בנסיון כזה ולא גילה דבר! על כן מגיע לו שכר יותר מכולם.

☺ והנמשל מובן קצת מעט למבינים.

מכתב

[מספר אפי הנחל - מכתב ש"ט]

✍ הנושא את נפשו אל החכמה הנוראה של הנחל נובע מקור חכמה, אשר הבטיח לנו שעל ידו לא תשתכח התורה מישראל... וביותר הוא לוטש עיניו וחורק שיניו על כל מי שרוצה ליגע - אפילו קצת - בהיכלא דמלכא מלך ישראל וגואלו לדור דור, הנחל נובע.

צדיק

[אוצר היראה - צדיק, ער"ב]

✦ מי שרוצה לחוס על חייו, צריך לילך על ידיו ועל רגליו לבקש הישיבה הקדושה של הצדיק האמת, שעוסק בלימוד האמת של קיום התורה, שזה העיקר להכניס אמונה בעולם, ולהוציא את כל אחד ממקומות המגונים שנפל לשם, ולהאיר בעולם הלימוד העמוק של דרכי התמימות באמת.

✦ ומי שזוכה להכלל בכלל הישיבה הזאת, בודאי יזכה לשלמות התפלה, ויזכה להיות עז וחזק בהשם יתברך תמיד, יהיה איך שיהיה.

✦ וזה בחינת אשרי יושבי ביתך בחינת הישיבה הנ"ל, עוד יהללך סלה כי יזכה בודאי לתהילה והלל תמיד...

[אוצר היראה - ברית - י"ח]

✦ כשיש פגם הברית, חס ושלום, אזי אי אפשר להאיר הארת צדיק יסוד עולם שהוא בחינת שמירת הברית; ואזי מסתלקין, חס ושלום, מאורי-אור ומתגברין מאורי-אש, שעיקר פגם תאזה זו בא על-ידם, על-ידי חמימת אש של היצר הרע ורתיחת הדמים כידוע.

✦ ועיין הלכות בשר בחלב - הלכה ב', אות ד': שם מבואר, שזה בעצמו עיקר פגם הברית, שנמשכין טפי המוחין שלו, שהם בחינת מאורי-אור, אל מקום אחר, חס ושלום, שהוא בחינת מאורי-אש, רחמנא לצלן.

עצות

[לקוטי עצות - צדיק, נ"ג]

✦ הצדיק האמת הוא בחינת משה, והוא כלול בשלושה אבות, והוא ממשיך כל השלושה השפעות שהם בחינת באר ענן ומן, שהם בחינת אכילה ושתיה ומלבושים. והוא לוחם תמיד מלחמות ה', כי הוא לוחם כנגד קליפות עמלק שהוא פגם הברית שנמשך ממנו, והצדיק מכניע אותו ואת כל הצרים הרודפים אחר חלושי כח שבישראל, ומחזק אותם ומכניס אותם לעבודת השם יתברך, וממשיך אותם לבחינת תיקון הברית.

✦ ועל ידי זה זוכה לשפע כפולה, היינו בחינת לחם משנה בשבת, היינו משנה תורה - שזוכה לחדש בשבת חדושין דאורייתא על חד תרין. ועל ידי זה זוכין לרפואות הנפש ורפואות הגוף, ועל ידי זה נתעורר העולם לתשובה מאהבה. וכל הכשרים שבדור נתרפאים ונעשים מכובדים בעיני הבריות, ועל ידי זה מקבלין כל אחד חדושי תורה שהיא תורה הצפונה שהשפיע הצדיק ביום השבת.

תפילה

[לקוטי תפילות - תפילה נ"ח]

✦ ... ובכן, תזכני ברחמיך הרבים, בזכות שלושת אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ובכח משה רבנו עליו השלום, ובזכות כל הצדיקים האמתיים. ותעזרני ותושיעני מעתה, שאזכה לשמירת הברית באמת, בקדושה ובטהרה גדולה.

✦ ותעורר רחמי הצדיקים האמתיים, שירחמו עלינו, על חלושי כח כמונו, וילחמו בעדנו ויכניעו וישברו ויפילו ויבטלו כל הצרים הרודפים אחרינו הנלחמים עמנו בכל עת, ויכניעו ויכלו ויבטלו קליפת עמלק שהוא פגם הברית, ממני ומעל כל עמך בית ישראל.

חיי מוהר"ן

[תקכ"ד]

✦ שמעתי מפיו הקדוש, שאמר: הבעל-שם-טוב זכרונו לברכה, כשהיה המלבוש שלו לא תפור כראוי, כדרך החיטים שלפעמים מקלקלן המלבוש בתפירתם, היה מצוה לעשות לעצמו פדיון.